

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว 2) เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการ และลักษณะการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเภทต่าง ๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดนครศรีธรรมราชให้มีศักยภาพรองรับการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของภาคใต้ตอนบน ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย 1) นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในช่วงฤดูการท่องเที่ยว ระหว่างเดือนตุลาคม-เดือนธันวาคม 2560 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamané ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ จำนวน 460 ตัวอย่าง 2) ผู้ดูแลรับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยว 24 แห่ง จำนวน 30 คน ใน 23 อำเภอ โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมในเรื่อง 1) การสร้างคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อสุขภาพกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ 6 มิติ คือ ความมีมนต์ขลัง น่าค้นหา (Mystique) ความอุดม (Richness) ความดึงดูดใจให้ไปเยี่ยมชม (Attractiveness) ความเป็นเอกลักษณ์ (Uniqueness) ความเหมาะสม/เข้ากันได้กับรสนิยมของนักท่องเที่ยว (Fitness) และความเป็นมิตร (Friendliness) และ 2) ลักษณะทางกายภาพ การจัดการ และการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดนครศรีธรรมราช และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามเนื้อหาการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช 24 แห่ง และการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 24 แห่ง ได้รับความประทับใจ/สบายใจจากนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$) โดยแหล่งท่องเที่ยวประเภท แหล่งศิลปวัฒนธรรม สร้างความประทับใจ/สบายใจให้แก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$) รองลงมา คือ แหล่งทางธรรมชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.28$) แหล่งจำหน่ายอาหารเพื่อสุขภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$) ศาสนสถาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$) สถานบริการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.19$) และวิถีชีวิตของคนในชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.13$) แสดงว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดนครศรีธรรมราชมีศักยภาพความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และมีคุณค่าในตัวเองดีอยู่แล้วใน 5-6 มิติ จึงควรมีการพัฒนามิติอื่นให้มีคุณค่าในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมากขึ้น

คำสำคัญ: แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่น่าหลงใหล
การสร้างคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 6 มิติ
6 ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จังหวัดนครศรีธรรมราช

Abstract

This research on development of health tourism destination of Nakhon Si Thammarat, aims 1) to study the physical descriptions of health tourism destinations in Nakhon Si Thammarat which meet the tourist's requirement, 2) to study the management model and service features in the health tourism destination in Nakhon Si Thammarat, and 3) to explore the developmental approach for enhancing potential of Nakhon Si Thammarat's health tourism destination to be a health tourism center in the upper south. This research was a mixed-method research including quantitative and qualitative methods.

For quantitative method, the population were Thai and foreigner tourists which travel in period between October – December 2017 and results of 460 samples were calculated by using Yamane. For the qualitative method, the sample were 30 managers/staffs who are in charge of 24 health tourism destinations, which were carefully chosen by purposive sampling. This research used not only the questionnaire but also the structured interview questions to gain the data from all perspectives. Both tools were developed based on the literature review. To be specific, the questionnaire in this research was adapted and developed based on a Destination Fascination Scale (DFS) which including 6 dimensions namely; Mystique, Richness, Attractiveness, Uniqueness, Fitness, and Friendliness. Also, the structured interview were developed based on the physical description, management model and service features in the health tourism destination and focus group was applied.

The results of this research shown that the tourists were most impressed with all 24 health tourism destinations ($\bar{x} = 4.22$). The highest score are arts and culture destination ($\bar{x} = 4.29$), natural destination ($\bar{x} = 4.28$), healthy food destination ($\bar{x} = 4.25$), religious destination ($\bar{x} = 4.22$), health promoting destination ($\bar{x} = 4.19$) and local community life ($\bar{x} = 4.13$) respectively. It revealed that all of the health tourism destination in Nakhon Si Thammarat is not only high potential to welcome tourists but also has a great self-value in 5-6 dimensions of DFS so it should develop other dimensions for increasing tourist attractiveness as well.

Keywords: Distinct Health Tourism Destination, Destination Fascination Scale (DFS), Value Creation of 6 Dimensions, 6 Types of Health Tourism Destination, Nakhon Si Thammarat Province